

Afetlerde Medikal Kurtarma-UMKE

National Medical Rescue Teams-UMKE

Mustafa Ferudun ÇELİK MEN^a

^aAcil Tıp AD,
Yeditepe Üniversitesi Tıp Fakültesi,
İstanbul, TÜRKİYE

Yazışma Adresi/Correspondence:
Mustafa Ferudun ÇELİK MEN
Yeditepe Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Acil Tıp AD,
İstanbul, TÜRKİYE
fcelikmen@gmail.com

ÖZET Ulusal Medikal Kurtarma Ekipleri (UMKE), Sağlık Bakanlığı teşkilatı içerisinde Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Acil ve Afetlerde Daire Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösteren, gönüllü sağlık personelinin katılımlarıyla oluşturulan, olağanüstü olay ve afetlerde medikal kurtarma yapmak amacıyla, ülkemizde meydana gelen 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999'da meydana gelen depremler sonrasında, kurumların acil durum ve afet konusunda yeniden yapılandırılması çerçevesinde 2004 yılında kurulmuştur. 81 ilimizde, Sağlık Müdürlüklerinde Acil Sağlık Hizmetleri Şube Müdürlüklerine bağlı birimler olarak, yurt içi ve yurt dışında meydana gelen olağan dışı olaylar ve doğal afetlerde acil tıbbi yardım, medikal kurtarma, hasta nakil ve yerinde tıbbi müdahale konularında uzman sağlık personellerinden oluşturulan ekiplerle çalışmalarını sürdürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Afet tıbbi; depremler; acil tıp

ABSTRACT The National Medical Rescue Teams (UMKE), which was established in the Ministry of Health within the General Directorate of Primary Health Services Emergency and Disaster Presidency, was created with the participation of voluntary health personnel and was organized on 17 August and 12 November 1999 was established in 2004 under the framework of the restructuring of the institutions in terms of emergency and disaster after the earthquakes. Established in all the 81 cities of Turkey, the units affiliated to the Emergency Health Services Branch Directorates in the Health Directorates, we are continuing to work with the teams formed by expert health personnel in the fields of emergency medical care, medical rescue, patient transportation and on-site medical intervention in extraordinary events and natural disasters occurring domestically and abroad.

Keywords: Disaster medicine; earthquakes; emergency medicine

Ulusal Medikal Kurtarma Ekipleri (UMKE), Sağlık Bakanlığı teşkilatı içerisinde Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Acil ve Afetlerde Daire Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösteren, gönüllü sağlık personelinin katılımlarıyla oluşturulan, olağanüstü olay ve afetlerde medikal kurtarma yapmak amacıyla, ülkemizde meydana gelen 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999'da meydana gelen depremler sonrasında, kurumların acil durum ve afet konusunda yeniden yapılandırılması çerçevesinde 2004 yılında kurulmuştur.¹

81 ilimizde, Sağlık Müdürlüklerinde Acil Sağlık Hizmetleri Şube Müdürlüklerine bağlı birimler olarak, yurt içi ve yurt dışında meydana gelen olağan dışı olaylar ve doğal afetlerde acil tıbbi yardım, medikal kurtarma, hasta nakil ve yerinde tıbbi müdahale konularında uzman sağlık personellerinden oluşturulan ekiplerle çalışmalarını sürdürmektedir (Resim 1, 2).

Ulusal Medikal Kurtarma Ekipleri sürekli kendini yenileyen, teknolojik gelişmeleri takip eden, kendine güveni tam, fiziki kondüsyonu yüksek, liderlik, ekip çalışması ve takım ruhu bilinci gelişmiş, cesur, özverili, sağlık meslek mensuplarının uyması gereken etik değerlere tam bağlı, alanında uzman gönüllü personelden olu-

KAYNAK GÖSTERMEK İÇİN:

Çelikmen MF. Afetlerde medikal kurtarma-UMKE. Özçekil DN, editör. Afetlerde Acil Tıp Hizmetleri. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2019. p.49-54.

RESİM 1, 2: 1) UMKE Van depreminde, Azra bebeğin kurtarılması, 2) UMKE yurt dışı görevde.

şur. Ulusal Medikal Kurtarma Ekipleri, meydana gelebilecek afetlere ve olağan üstü olaylara süratle müdahaleyi, karşılaşılan olayların niteliklerini uygun bilgi birikimi ve aldığı uzmanlık eğitimleri vasıtasıyla sağlar. Uzmanlık Eğitimleri resmi ve özel kurumlarla işbirliği içerisinde eğitimde devamlılık ilkesine göre yürütülür. UMKE personeline suda arama kurtarma, deniz araçları ile arama kurtarma, dağcılık, çığda arama ve kurtarma, hava araçları ile arama-kurtarma, KBRN-P (Kimyasal-Biyolojik-Radyoaktif-Nükleer-Patlayıcı maddeler) (Resim 3, 4), ileri sürüş ve arazi araçları kullanımı alanlarında uzmanlık eğitimleri verilir. Uzmanlık eğitimlerine ihtiyaç duyulan farklı alanlarda (Dron kullanma, paramotor kullanma gibi) afetlere hazırlık kapsamında ve personelin ihtiyaçlarına göre karar verilir.

UMKE ORGANİZASYON YAPISI

Müdürlüklerde afet birimine bağlı olarak, acil ve olağandışı durumlarda görev yapmak üzere UMKE kurulur. Birim içerisinde UMKE personeline ait bir oda bulunur. UMKE'nin faaliyetlerini yürütmek üzere UMKE sorumlusu görevlendirilir. UMKE çekirdek personeli normal zamanlarda afet biriminin yazışmalarını, eğitim planlamasını, organizasyonunu ve diğer işlerini yapar, olağandışı durumlarda ise olağandışı duruma anında müdahale

edecek UMKE acil müdahale timini oluşturur. UMKE gönüllü personeli; çeşitli birimlerde çalışan ve kendi görev tanımları kapsamındaki asli işlerini yapan istekli sağlık personeli arasından seçilir. Bu personel belirlenen eğitim ve faaliyet programına göre yıl içerisinde çeşitli zamanlarda eğitimlere ve tatbikatlara katılır, gerektiğinde olağandışı olaylara müdahale eder. Asli işlerinin yanında UMKE faaliyetlerini yürüten personel, bu faaliyetlerini bakanlık veya valilik görevlendirmesi ile yapar. Bunların dışında illerde meydana gelebilecek acil ve olağandışı durumlara hızlı müdahale etmek amacıyla Bakanlıkça uygun görülen illerin afet birimlerinde görev yapmak üzere yeterli sayıda UMKE personeli görevlendirilir. Hangi ilde kaç UMKE personeli görevlendirileceği Bakanlıkça belirlenir. Afet biriminde görevli UMKE personeli olağandışı durumlarda UMKE acil müdahale timi adı altında ilinde veya bölgesindeki olaylara müdahale eder. Olağandışı olayın boyutuna bağlı olarak gerektiğinde, sağlık birimlerinde çalışan diğer UMKE personeli bu timle birlikte görevlendirilir. UMKE personeli timlere ayrılarak görev yapar. Bir UMKE timi, en az biri hekim olmak üzere 5 sağlık personelinden oluşur. İllerin afet risk durumuna göre UMKE timleri; dağda kurtarma timi, suda kurtarma timi, KBRN timi, hava kurtarma ve/veya nakil timi olarak yapılandırılır ve bu

RESİM 3, 4: UMKE KBRN-P Tatbikati

yönde eğitim almaları sağlanır. Bu timlerin hangi ilerde kurulacağı bakanlıkça belirlenir. UMKE'ye diğer resmi, özel kurum ve kuruluşlardan sağlık personeli katılabilir. Bu kişilerin kıyafet ve donanımları kendi imkanları ile karşılanır. Eğitimleri Bakanlıkça yapılır. UMKE'nin çalışmalarına destek olmak amacıyla sivil kişiler de UMKE gönüllüsü olarak UMKE üyesi olabilir. Ancak faaliyetler ile ilgili her türlü harcama gideri kendilerine aittir. UMKE'nin sahada yapacağı müdahalelerde, tatbikatlarda gerekli lojistik, ulaştırma ve diğer teknik işleri yapmak üzere sağlık personeli dışındaki istekli personel arasından UMKE destek personeli oluşturulur. UMKE'nin sahada yapacağı eğitim, tatbikat ve sağlık müdahalelerinde UMKE sorumlusu tarafından lojistik ve ulaştırma sorumlusu, haberleşme sorumlusu belirlenir.

GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLAR

(a) Planlama ve denetim ile ilgili görevleri 1. İl sağlık acil yardım planlarının hazırlanması, güncellenmesi ile denetim ve değerlendirmesini yaparak ilgili birimlere ve Genel Müdürlüğe iletmek ve kurumlar arası koordinasyonu sağlamak, 2. İl afet planlarında görev alan sağlık personelinin, hizmete yönelik eğitim ve tatbikatlarının planlanmasını ve yapılmasını sağlamak, 3. İl afet risklerini belirlemek ve risk azaltma çalışmalarını planlamak, 4. Sağlık kriz yönetim masasının kurulması ve sekreteryaya faaliyetlerinin gerektiğinde 24 saat esasına göre yürütülmesini planlamak ve denetlemek, 5. Özel ve resmi tüm sağlık kurumlarının afet planlarının standardını belirlemek, yazılımını kontrol etmek, tatbikat ve lojistik hazırlıkları ile ilgili afetlere hazırlık durumunun koordine edilmesini sağlamak, denetlemek ve değerlendirmek, 6. Hastane afet planlarının standartlara göre yapılıp yapılmadığını denetlemek, hastane afet planında yer alan hastane afet tatbikatının uygulanıp uygulanmadığını denetlemek, hastanelerin afetler ve olağandışı olaylara hazırlıklı olma durumlarına karşı yaptıkları çalışmalarını kontrol etmek, eksiklerini raporlamak ve raporları müdürlük bünyesindeki yataklı tedavi şube müdürlüğüne göndererek, bu şube ile birlikte koordinasyon içerisinde raporların uygulanmasını sağlamak. 7. Afetlerle ilgili, sağlık kurum ve kuruluşları ile müdürlük bünyesindeki şube ve birimler arasındaki işbirliğini sağlamak, 8. İllerde sağlık personelinin KBRN ataklarında korunma, sağlık müdahalesi ve eğitimi planlamasını yapmak.

(b) Lojistik ve ulaştırma ile ilgili görevleri 1. Afetlerde görev alan sağlık ekipleri için gerekli olan araç-gereç ve malzemeleri içeren afet deposunun planlaması

ve teminini sağlamak, 2. Müdürlük ve diğer sağlık kuruluşlarınca afet ve olağandışı durumlarda kullanılacak tüm lojistik malzemeleri tespit etmek, ihtiyaç duyulacak malzemelerin teminini sağlamak ve denetlemek, 3. Afet durumlarında sağlık hizmetleri için kaynak envanterinin güncel olarak tutulmasını sağlamak, izlemek ve değerlendirmek, 4. Bakanlıkça gönderilen acil müdahale ünitelerinin gerektiğinde afete en yakın noktada kurulması ve işler hâle getirilmesi için gerekli çalışmaları yapmak, bakımını yapmak, en az altı ayda bir sistemin çalışırılığını kontrol etmek, 5. Acil müdahale ünitelerinin kullanılmasını gerektiren olağandışı bir durumda ünitenin kurulup kullanılması için gerekli insan gücünü temin etmek için planlama ve denetim bölümü ile işbirliği yaparak sistemi kullanıma hazır halde tutmak, 6. Afet durumlarında kullanılacak ilaç ve tıbbi malzemenin afetlerde ulaşılabilir durumda olması için gerekli depolama ve diğer çalışmaları yapmak, 7. Yurtiçi ve yurtdışı afetlerde; UMKE'nin, mobil ve sahra sağlık ünitelerinin afet bölgesine en kısa sürede ulaşmasını sağlayacak gerekli araç ve malzemenin teminini sağlamak, 8. UMKE timlerinin ihtiyaç duyacağı lojistik malzemeleri temin etmek, depolamak ve gerektiği zamanlarda kullanmaları için UMKE tim sorumlularına teslim etmek, 9. Afet birimine ait araçların bakımını, tamir ve diğer işlerini yapmak.

(c) Haberleşme ve bilgi işlem ile ilgili görevleri 1. Afet ve olağandışı durumlarda sağlık kurumları ve diğer afete müdahil kurumlar arasındaki haberleşmeyi sağlayacak her türlü sistemin temin edilmesini, bakımını ve denetlemesini sağlamak, 2. İlde sağlık kurumlarının kullandığı telli/telsiz iletişim araçlarının envanterini tutmak, diğer kurumlar ile uygunluğunu kontrol etmek, 3. Afet ve olağandışı durumlarda haberleşmenin kesilmesi durumuna karşı, uygun sistemleri temin etmek ve çalışır vaziyette tutmak, 4. UMKE timlerinin gerekli haberleşme araçlarını temin etmek, haberleşme ile ilgili ihtiyaç duydukları eğitimleri almalarını sağlamak, 5. Afet ve olağandışı durumlarla ilgili istatistikleri tutmak, kayıtları toplamak ve saklamak, 6. Afet ve olağandışı durumlarda kullanılacak telsiz kodlarını belirlemek, çalışırılığını kontrol etmek ve güncellemek, 7. Acil ve afet durumlarında kullanılmak üzere Bakanlık tarafından tahsis edilecek olan frekansların ortak kanala yüklenmesini ve söz konusu telsiz sistemlerinin kullanıma hazır hale getirilmesini sağlamak, 8. İl'deki sağlık kuruluşlarının envanterinde bulunan ve kullanılmayan, ihtiyaç fazlası durumda olan telsiz ve diğer haberleşme sistemlerinin kontrolünü yapmak,

(d) Operasyon yönetimi ile ilgili görevleri 1. İlde afet ve olağandışı durumlarda görev yapacak UMKE timlerinin oluşturulmasını sağlamak, eğitim ve tatbikat ihtiyaçlarını belirleyerek eğitim ve tatbikatlarını yaptırmak, 2. Acil, afet ve olağandışı durumlarda UMKE ekiplerinin ve diğer sağlık ekiplerinin sevk ve idaresini sağlamak, koordine etmek, 3. Medikal ekipte yer alan personelin katılımı ve görevlendirilmesi ile ilgili yazışma ve diğer prosedürlerin takip edilmesini sağlamak, 4. Afet ve olağandışı durumlarda il SAKOM'un açılmasını sağlamak, sağlık müdahalesinin yönetilmesi için Bakanlık ve diğer kurum ve kuruluşlarla gerekli koordinasyonu sağlamak. 5. İlde meydana gelecek acil ve olağandışı durumla ilgili bilgilerin Bakanlık SAKOM(Sağlık Bakanlığı Koordinasyon Merkezi)'a gönderilmesini sağlamak, 6. Sahada sağlık müdahalesi yapan tüm sağlık ekiplerinin ihtiyaçlarını belirlemek, bu ihtiyaçların teminini sağlamak üzere gerekli çalışmaları yapmak, 7. Afet ve olağandışı durumlarda, müdürlük şubeleri ve birimlerinin yapacağı faaliyetleri (bulaşıcı hastalıklar, çevre sağlığı hizmetleri, yataklı tedavi hizmetleri vb) koordine etmek.

1.UMKE'nin görevleri; a) Afet veya olağandışı durumlarda aldıkları özel eğitim ve donanım, kazazedelere olay yerinde, en kısa sürede imkân ve kabiliyetlerini kullanarak uygun yöntemlerle medikal müdahale etmek ve kurtarmak (Resim 5, 6), b) Kurtarılan kazazedeleri, en kısa sürede ileri acil tedavi ünitelerine naklini sağlamak üzere ambulanslara, uygun nakil araçlarına ve görevlilerine teslim etmek, c) Afetler ve olağan dışı durumlarda diğer sağlık ekiplerinin sunduğu tıbbi yardımların yeterli olmadığı durumlarda ve alanlarda, ekibin kendi donanım, personel ve eğitim imkanları dâhilinde ihtiyaç duyulan sağlık hizmetlerine destek vermek, ç) Olay yerinde sağlık hizmetlerinin yönetimini yapmak, triaj, tıbbi müdahale, nakil hazırlıkları, haberleşme ve kayıt yapmak, d) Afet birimi ve diğer yerler ile gerekli iletişimi ve bilgi akışını sağlamak, e) Faaliyetleri kapsamında ilgili kurum, kuruluş ve kişilerle işbirliği yapmak, f) Gerekli hâllerde, yurtdışında meydana gelen afet ve olağan dışı durumlarda sağlık hizmetlerinde görev almak (Resim 2).

2. Medikal Müdahaleler; UMKE personeli belirtilen görev tanımları dâhilinde müdahalede bulunurlar. **3. UMKE'nin afet ve olağandışı durumlarda müdahalede prosedürleri** a) Afet ve olağandışı durum bilgisi alındıktan sonra, bilginin doğruluğu teyit edilir, bilgi gerekli yerlere aktarılır, müdahale planlaması yapılarak birim sorumlusunun koordinasyonu ile olay yerine intikal edi-

RESİM 5: UMKE, bütünsel afet yönetiminde.

RESİM 6: AFAD, İtfaiye, 112, STK ile UMKE, INSARAG sınavı hazırlıkları, ortak eğitim ve tatbikat çalışması.

lir. b) Afet ve olağandışı durum bölgesindeki şartlara göre kumanyası ve lojistiği müdürlükçe temin edilir ve sevk edilir. c) Olay yerinde yapacağı işlemler, sorunlar, ihtiyaçlar tim liderinin vasıtasıyla UMKE operasyon sorumlusu'na iletilir. UMKE operasyon sorumlusu, olay yeri sağlık yöneticisi ile doğrudan iletişim kurar. d) Afet veya olağandışı durumun meydana geldiği yerde; triaj, medikal müdahale, nakil hazırlıkları, haberleşme, kayıt vb faaliyetleri yürütür. e) İlgili yerlere, alan ve alanda yürütülen faaliyetler hakkında (olay yerindeki mevcut durum ve faaliyet sonunda) raporlama yapar. f) Malzemenin lojistik kontrol ve bakımını yapar, bir sonraki operasyon için malzeme ve ekipmanları düzenli olarak depolar ve hazır hâlde tutar.²

UMKE Personelinin Sorumlulukları;UMKE Personelinin Sorumlulukları; a) Tıp etiği ilkelerine uymak, b) Afet ve olağandışı durumlarda, medikal kurtarma imkân ve kabiliyetlerini azami düzeyde kullanmak, c) Ekip arkadaşları ile uyumlu çalışmak, ç) Ekip arkadaşlarının çalışma düzenini, güvenliğini ve psikolojik durumunu azami düzeyde gözetmek, d) Afet ve olağandışı durumla ilgili yaptığı her türlü işin kayıtlarını EK-7'deki forma uygun olarak tutmak ve Birime teslim etmek.

UMKE Personelinin Özellikleri; UMKE Personel Nitelikleri; a) UMKE personeli, istekli sağlık personeli arasından; olağandışı durumlarda aktif çalışabilecek fiziki özelliklere sahip, özel alanlarda eğitim görmüş veya görmeye elverişli (afet deneyimi, dağcılık, spor, haber-

leşme, yabancı dil, vb.) sağlık personeli arasından seçilir. b) Personel seçiminde gerektiğinde psikolojik, fiziki ve mesleki testler uygulanır. Bu testler Bakanlıkça belirlenir. c) UMKE personeli aldığı özel eğitime ve katıldığı faaliyete göre özel kıyafeti üzerinde belirleyici sembol taşır, bu semboller aldığı sertifikaya göre uluslararası alanda kullanılan, medikal kurtarma, KBRN uzmanı, su kurtarma, dağda kurtarma, uçuş hekimliği, hava kurtarma, yaralı nakli, arama kurtarma ve haberleşme vb. amblemlerinden oluşur. d) UMKE personeli yurt içi ve yurt dışında yapacağı görevlerde UMKE personel kimliği taşır.

UMKE TIMLERİNİN ÖZELLİKLERİ VE EĞİTİM ESASLARI

(1) Ulusal Medikal Kurtarma Timlerinin özellikleri

a) Ulusal Medikal Kurtarma Timleri; sağlık personelinin oluşur. b) Bir UMKE timi 5 kişiden oluşur. Her timde en az bir hekim bulunur. Tim sayısı, ilin kapasitesi ve risk durumuna göre Birim tarafından belirlenir. c) UMKE'ye katılmak isteyen personel, dilekçe ile müdürlüğe başvuru yapar. Her personel için UMKE Personeli kayıt formu doldurulur. Timlere seçilmede isteklilik esastır. Bununla birlikte UMKE personeli olarak kabul edildikten sonra verilen tüm görev ve faaliyetlere katılmak zorunludur. d) Timler aldıkları eğitim durumuna göre özel alanlara ayrılır. Bu timler; *enkaz müdahale timi, su kurtarma timi, dağda kurtarma timi, KBRN timi* (Resim 3, 4), *havadan nakil ve müdahale timleridir*. İllerde hangi timlerin kurulacağı ilin afet risk durumuna göre Birimin görüşü doğrultusunda müdürlükçe belirlenir, e) Timler eğitim, tatbikat ve görev esnasında özellikleri Bakanlıkça belirlenmiş kıyafet giyerler, medikal müdahale çantası, ekipmanı ve donanımı kullanırlar, UMKE aracı ile görevlere giderler. f) Timin katılacağı afet müdahaleleri, tatbikatlar ve diğer faaliyetlerinde lojistik, ulaştırma, haberleşme vb. ihtiyaçlarını gidermek amacıyla Müdürlükçe, diğer meslek gruplarından personel (hizmet ve teknik personel) görevlendirilir.

(2) Ulusal medikal kurtarma timlerinin eğitim esasları

a) Tim personelinin eğitimi sertifikasyonu ve eğitim konuları Genel Müdürlükçe belirlenir. Temel eğitim programını tamamlamayan personel operasyona çıkamaz. Temel eğitimi müteakiben tamamlayıcı eğitimler verilir. Tamamlayıcı eğitimler UMKE eğitim modülleri içerisindeki konuların genişletilmiş olarak verilmesinden oluşur. b) İhtiyaç halinde UMKE timlerine temel ve tamamlayıcı eğitim konuları dışında diğer eğitimler de verilir. c) UMKE sorumlusunca, birim sorumlusunun da ortak görüşü ile bir sonraki yıl için yapılacak eğitim ve

diğer faaliyetler planlanarak her yılın aralık ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğe gönderilir. ç) UMKE Timlerinin eğitim ve diğer faaliyetleri, Bakanlıkça onaylanan ve yayınlanan UMKE yıllık faaliyet programına göre yürütülür. d) UMKE eğitici eğitimi süresi 7 gün olup, Bakanlıkça en az iki yılda bir düzenlenir. Bu eğitime; UMKE'de en az 2 yıl görev almış, en az 2 ulusal veya bölge eğitim tatbikatında katılmış personel katılabilir. e) UMKE Eğitici Sertifikası alan personel, bölgesindeki illerde UMKE'nin eğitimlerine destek olur, ayrıca UMKE eğitimleri için eğitim planlaması ve organizasyonu konusunda UMKE sorumlusuna yardımcı olur. f) UMKE personelinin Bakanlıkça veya Valilikçe onaylanmış faaliyetlere katılması durumunda; eğitim ve toplantılar bir mesai günü, tatbikatlarda ise mesai 24 saat sayılır. Tatbikatlar, bir gün hazırlık süresi ile fiili tatbikat süresince 24 saat olarak değerlendirilir. Bu süreler personelin aylık çalışma süresine eklenir. g) UMKE personelinin eğitimlerinde; kamu, üniversite, özel ve sivil toplum kuruluşlarındaki uzman kişilerden de faydalanılabilir. h) UMKE timleri; ilinde yılda en az bir tatbikat yapmak ve en az bir bölge tatbikatına katılmak zorundadır. i) UMKE Timlerinin belirli konularda uzmanlaşması için; kamu, üniversite, özel ve sivil toplum kuruluşlarının düzenlediği sertifikalı eğitimlere katılmaları sağlanır. j) UMKE timlerinin alacağı temel ve ileri eğitimler her yılın başında belirlenir ve ilan edilir⁴, k) UMKE personeli; gerektiğinde diğer kamu ve özel kurum ve kuruluşların afetler konusundaki eğitim ve faaliyetlerine destek verir. l) UMKE timleri Sağlık Bakanlığı Acil Hekimliği Sertifika Programında belirlenen dört temel modül eğitimini almak zorundadır. m) İlin risk durumuna göre oluşturulacak UMKE dağda/karda kurtarma ve UMKE suda kurtarma timlerinin eğitimleri için uzman kişilerden ve kurumlardan yararlanılır. Eğitim giderleri il döner sermaye kaynaklarından karşılanır, donanımları müdürlükçe temin edilir.³

GELECEKTE UMKE NASIL OLMALI?

AFAD, İtfaiye, TSK, EGM, 112 ve diğer kamu ve özel kuruluşlarının Arama-Kurtarma ekipleri ile eşgüdüm içerisinde çalışma beceri ve deneyimine sahip olmalıdır. Bunu geliştirmenin yolu, İstanbulda 3 yıl boyunca yaptığımız (2011-2013) geniş katılımlı tatbikatlarla sağlanabilir (Resim 7, 8). Yine ilk kez İstanbul UMKE'de başlattığımız, Birleşmiş Milletler arama-kurtarma tavsiye grubu "INSARAG" akreditasyonu ve WHO, UNESCO gibi diğer uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği geliştirilmelidir.

RESİM 7, 8: UMKE intikal ve çok katlı bina tahliyesi tatbikatı.

UMKE METODOLOJİ DÖNGÜSÜ

INSARAG Kılavuzlarına göre metodoloji UMKE'ye bir döngü içinde hitap etmelidir. Döngü aşamaları:

Hazırlık Saha Operasyon Planlarının hazırlandığı ve geliştirildiği, gelecek müdahalelere yönelik planlama ve eğitimin yapıldığı periyottur.

Mobilizasyon Afetin hemen ardından yapılacak hareketleri ve UMKE'nin müdahale için hazırlandığı aşamadır.

Operasyon UMKE'nin afet sahasına varışı ile operasyonlarını bitirmesi emri gelene kadar yaptığı çalışmaları kapsayan aşamadır

Demobilizasyon UMKE'nin operasyonlarını sonlandırma bildirimini ile ülkeden ayrılması.

Görev sonrası UMKE'nin merkezine döndükten sonra yapması gereken işleri ve gelecekte afetlere daha etkin müdahalenin sağlanması için derslerin çıkarıldığı görev sonrası raporun yazılmasını kapsar.

KAYNAKLAR

1. Ulusal Medikal Kurtarma Ekiplerinin Görevleri ve Çalışma Esaslarına Dair Yönerge, SB Temel Sağlık Hizmetleri Genel Md, 19/02/2016.
2. Afetlerde Sağlık Hizmetleri Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönerge, 21/07/2014.
3. UMKE Görevlendirme, Özlük ve İl Standartlarına Dair Genelge,3/11/2015.
4. UMKE Faaliyet planı güncellemesi,SB Acil Sağlık Hizmetleri Gen Md,21/01/2018.